

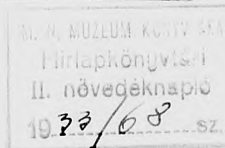

KÖZPONTI LAP

Havi közlemények
szent Vince szeretet-leányai számára.

15. ÉVFOLYAM. 1929. 1. SZÁM

TARTALOM: Január elseje. — A drága Társulat. — Gyermeknevelés. A gyermekeknél alkalmazott nővér kötelességei. — Betegápolási tanfolyam. — Ratisbonne Alfonz. — Társulati hírek. 1. Magyar missiótelep Belgiumban. 2. A karácsonyfa körül. — Etienne Ker. János. 8. Tűzpróbán keresztül. — Vegyes tudnivalók. — Szünorák: 1. Aranyóra. 2. Hittan órán. 3. Betegségek. 4. Asz a matyar nelf! —

Január elseje.

(Főtisztelendő Verdier (Verdié) generális atyától.)

Új esztendő küszöbén állunk. Ilyenkor szép keresztény lelkülettel azt szoktuk kívánni, hogy az szerencsés és boldog legyen. Vallásos egyéneknél még azt is hozzátesszük, hogy áldásos, szent évet kívánunk nekik. Én is tehát boldog, szent újévet kívánok kedves nővéreimnek.

Es mi módon valósul meg ez a kívánságom? Feleljen rá szent Vince maga.

Az 1638. év elején levelet ír boldog Lujzának a talált gyermekek felkarolása ügyében, s így fejezi be sorait: „Új szívet kívánok és egészen új szeretetet az iránt, aki nem szűnik meg szeretni bennünket és pedig oly gyengédséggel, mintha csak most kezdene szeretni. Mert a jó Isten öröme mindig új és változatos, bár ő maga sohasem változik.“

Én is tehát új szívet és egészen új szeretetet kívánok a kis Társulat minden nővérének, hogy ezt az új esztendőt jámborul kezdhessék meg és szentül fejezhessék be. És ezzel a bensőséges megújulással édes Üdvözítőnket követjük, akit mindig új szíve és mindig új szeretete arra készlet, hogy irántunk állandóan oly gyengédséget tanúsítson, mintha eddig még semmit sem tett volna értünk.

Hiszen tekintsünk csak végig életünknek egymásután következő újesztendein, — amik most már, bizony, lefolyt évek — mindegyike ékesszólóan beszél erről a szeretetről s az Isten jótéteményeinek hosszú, hosszú láncolatáról. A mi jó Istenünk szíve sohasem fárad ki. Állandó működésben van az mindig új szeretetének egyetlen és változatos kijelentésével. Mily szép gondolat ez! És amilyen szép, éppen oly igaz is. Igazán szent Vince szívére és szellemére vall!

Önök is, nővéreim, akik e sorokat olvassák, újítsák meg szívüket, hogy mindig jobban szerethessék a jó Istent. És ennek az új szívnek szeretete is újuljon meg minduntalan azzal, hogy semmibe, vagy nagyon kevésbe veszi mindazt, amit eddig adott Istennek és szinte ég, hogy még többet adhasson. Ez az új szív mindig újabb jelét is akarja adni szeretetének. És mivel a szeretet legfőbb próbája az áldozat, ebben az új esztendőben mindennap kitalál valamit, amivel áldozatot mutathat be Istennek.

S vajjon mi legyen ez az áldozat? Ó, azt tőle kérdezzék meg. Majd megmondja önöknek. Vagy talán már régen meg is jelölte, és már várja az áldozatot. Tehát új szív, új szeretet, folytonosan megújuló áldozat jellemezze az 1929. év minden egyes napját!

Új szívet és egészen új szeretetet kívánok önöknek drága szent hivatásuk iránt is mindazzal együtt, ami vele összefügg: szeretetet a Társulat s annak szabályai, gyakorlatai és hagyományos szokásai iránt; szeretetet a szent fogadalmak iránt, édes kötelezettségeivel és könnyű láncokkal; szeretetet sajátos erényei, elsősorban az alázat, egy-

szerűség és szeretet erénye iránt; szeretetet a művek iránt, azzal az önfeláldozással és buzgósággal együtt, amit megkívánnak tőlük; végre pedig szeretetet társnőik iránt is, akiket szívéllyességgel, elnézéssel és minden telhető testvéries érzéssel vegyenek körül, mert bennük is, mint önmagukban, Jézus Krisztus jegyeseit látják.

Új szívet és egészen új szeretetet kívánok önöknek kedves uraik és parancsolóik: a szegények iránt is. Az édes Üdvözítőt lássák bennük, aki mindegyikben valósággal ott rejtőzik, az igaz, hogy néha nagyon is elváltozva. Imádják őt tehát mindenütt, ahol megérdemli imádatukat: az égben, a tabernákulumban éppúgy, mint a szegényben. És ez a szeretet — bár mindenkor hasonló önmagához, — mégis a legváltozatosabb módon keresi meg az isteni Mestert, találkozik vele és szolgál neki ez emberi külsők alatt. Új szívet kívánok tehát önöknek, hogy mindig új és folyton növekedő gyönyörűséggel élvezhessék azt a kegyelmet, hogy nyomorúságos otthonukban gondozhatják a szegényeket. Új szívet, hogy saját intézeteikben lehessenek segítségükre a legkülönbözőbb formában.

Új szívet és egészen új szeretetet kívánok önöknek a szent engedelmisség gyakorlásához is. Nővértársak, szeressék szolgáló-nővérüket s engedelmeskedjenek neki az Úrban. Valamennyien szeressék felettes és tartományi előljáróikat, és engedelmeskedjenek nekik mindenkor az Úrban. Ez az egészen isteni engedelmisség erős és egyben édes kötelékkel kapcsolja össze valamennyiüket azzal, aki önök között szent Vincét képviseli. És az egész nagy Társulat szellemét és életét a szent Alapítók szelleme, tehát Isten szelleme hassa át.

Új szívet és egészen új szeretetet kívánok önöknek mindaz iránt is, ami szép, ami tiszta, ami igaz; egy szóval, ami isteni. Ez az én újévi kívánságom. Ezért imádkozom!

Ha ezek az őszinte, hő kívánságaim megvalósulnak, ha a jó Isten meghallgatja szegényes imáimat, akkor szívük és szeretetük a kegyelem hatása alatt megújul. Ak-

kor az újév első napja a többi, egymásután sorakozó napokkal együtt szent és boldog újévet alkot.

Szent Vince maga kérjen számukra a jó Istentől új szívet és új szeretetet úgy, amint azt 1638 január elsején boldog Anyánk számára kérte. Amint neki megadta, úgy önöknek is adjon a jó Isten egy szent újévet és még más szent éveket is, többet avagy kevesebbet, az isteni Gondviselés határozata szerint. Csak az a fődolog, hogy mindegyik szentebb, áhítatosabb és boldogabb legyen, mint az előző volt.

Jó kívánságaimhoz és imáimhoz teljes szívemből szent Vince áldását is csatolva küldöm kedves nővéreimnek.

A drága Társulat!

(Főtisztelendő Cazot atyától.)

Olyan szó ez, amelynek hallatára minden nővér szíve szeretetre gyullad. S amiként a jó katolikusok az Anyaszentegyházon csüngnek, a Szeretet Leányai a Társulathoz is éppúgy ragaszkodnak. Ez a szó egyenlő szeretetben egyesíti a nővérszíveket és elfeledteti az „érette” hozott minden fáradságot és szenvedést. A drága Társulatért! S ebből már mindent megértettünk.

A drága Társulat! Mennyire kell őt szeretniök! De boldogan állapíthatom meg, hogy a Szeretet Leányai szeretik is Társulatukat. Szent Vince azt mondotta egy alkalommal: „Kedves nővéreim, jól tudom, hogy vannak közöttük egyesek, akik Isten kegyelmével annyira szeretik hivatásukat, hogy inkább keresztre feszítettének és darabokra szabdalatnák magukat, semhogy megváljanak tőle. És pedig sokan vannak ilyenek, hála Isten irgalmának!” — Úgy hiszem, szent Alapítónk e szavai éppoly igazak most is, mint az ő idejében.

De miért is ne szeretnék Társulatukat? Nézzük csak

a dolgot elsőbben természetfölötti szempontból. „A Társulatban — mondja tovább szent Vince — fogadalmat tesznek arra, hogy Isten szerelméért életüket adják oda embertársaik szolgálatában. Lehetséges-e ennél nagyobb szeretet?” — Az Isten szolgálóinak szeretetből végzett minden egyes lépését számontartják odafenn.

Amellett anyjuk is a Társulat, mert különös módon a szeretet életére szülte önöket. Szent Vince is így folytatja: „Édesanyjuk az, aki fölnevelte önöket, sőt szinte kimerült az önök kiképzésében.”

És hallgassuk őt csak tovább: „A boldogemlékű genfi püspök így szólt hozzám egy alkalommal: Uram, én azt mondtam nővéreinknek, hogy minden más társulatot többre becsüljenek, mint a magukét, de saját szabályaikat jobban szeressék, mint minden mást a világon.” És a következő hasonlattal élt: „Látja, Uram, a kicsiny gyermek saját édesanyját tartja legszebbnek a világon. És rongyokba burkolt anyját jobban szereti, mint akár a királynét. Nővéreink is így szeressék anyjukat: a szeretet. Jobban szeressék, mint bármi mást a világon.” — Én is ugyanezt mondom önöknek, kedves nővéreim” — tette még hozzá szent Alapítónk.

És mennyivel inkább szerethetjük most, mint akkor a kezdetén! Hiszen mi volt az még szent Alapítóink életében? Néhány szem nővér küzdelme a kezdet nehézségeivel. Ma pedig? A fehér kornettek egész légiója röpdös a széles világon, hogy lehetőleg minden nyomort enyhítsen, minden szeretetművet felkaroljon és hogy felkutassa mindazt, amiben kifejltheti buzgóságát. A szeretetnek ez a nagy hadserege, „Isten Egyházában a legnagyobb” — így mondotta XI. Pius nagyöntisztelendő Lebrun (Lebrón) anyának audienciája alkalmából — semmiféle munkától, semmiféle szenvedéstől vissza nem riad, ha arról van szó, hogy embertársai nyomorán könnyítsen.

És ebben a nagy hadseregben annyi szép és szent lélek él és szinte ég az isteni és felebaráti szeretettől. Van bennük, kétségtelenül, némi nyomorúság is, hiszen az

emberi nyomorúság elválaszthatatlan az emberről! De ott rezeg lelkükben az isten- és emberszeretet mellett még a Társulat szeretete is.

Ha kedves nővéreim szeretik Társulatukat, egyek lesznek vele. Akkor a Társulat öröme és szenvedése az önök öröme és szenvedése is, és semmi sem idegen előttük, ami a Társulatot érdekli.

Ha megtiszteltetés éri egyik házat avagy nővért, mindannyian örömben úsznak. Egy másik házat avagy nővért súlyos megpróbáltatások szomorítják; lám, mindannyian átérzik annak keserűségét. Tehát az öröm és a bánat, a szenvedés és megpróbáltatás, a nehézségek és minden egyéb, közös a Társulatban. Úgy vannak, mind ahogy szent Pál mondja: *Ki gyengélkedik, hogy én ne gyengélkedném? Ki botránkozik, hogy én lüzbe ne jönnék?* (II. Kor. 11, 29.)

De a Társulattal együtt kell élniök is. Ott vannak a Társulat ünnepei. Azokon teljes szívvel vegyenek részt a világ legrejtettebb zugában levő nővérházak is. És vágyódva hangoztassák a távoli nővérek: „Ó boldog párizsi. (budapesti) nővérek, milyen jó nekik, hogy ott lehetnek!”

Ott vannak a Társulat gyakorlatai, konferenciái, különböző összejövetelei. „Azok a szerencsés párizsi nővérek — hallatszik újból a távolba szakadt nővérek ajkán — csak tudnák, milyen boldogok!” — Pedig, mintha többen közülök nem tudnák. Legalább is nagyon ritkán látni őket ezeken a gyakorlatokon, amikre oly szívesen eljőnnének a vidéki nővérek, ha tehetnék.

Ott vannak a Társulat boldoggá- és szenttéavatási pörei, s az ily pöröktől elválaszthatatlan, ezerféle nehézséggel küzdenek. A Szeretet minden egyes leánya törekedik azokat imáival és minden egyéb módon előbbre vinni.

Szent Vince még tovább is megy, amikor azt mondja: „Meg kell vallanom, sokszor megcsodálom az isteni Gondviselés vezetését, hogy azt a gondolatot sugallta

önöknek, hogy mindegyikük hozzájáruljon a Társulat fenn tartásához. Tegyék ezt, nővéreim. Ilymódon segítenek el tartani a fiatal nővéreket, akiket az Anyaházban a szegények szolgálatára nevelnek.”

S ott vannak végre a hivatások is, amelyekre oly nagy szüksége van a Társulatnak. Mindegyikük szívén fekdüjék tehát, hogy szerezzenek hivatásokat azzal, hogy a fiatal leányok szívét-lelkét a Társulat felé hajlítsák. Tegyék ezt pedig imáikkal, jó példájukkal s szent állásukhoz méltó viselkedésükkel. Ápolgassák e leánykákban az áhítatot és buzgóságot, adjanak kezükbe jó könyveket. Okosan és tapintatosan ismertessék meg velük szent hivatásuk szépségét. Egész művészet az, amit ebben ki kell fejtieniök, hogy a szent hivatás csíráját megkülönböztetni, ápolgatni s végül kifejleszteni tudják.

Vannak nővérházak, ahonnet nagyszámú hivatás fejlődik. Vannak viszont olyanok is, ahonnet sohasem kapunk egyet sem. Persze, az ottani rossz közszellemet okolják emiatt. De csakugyan úgy van-e?

A külső tartományok nővérházai szorosán véve központi házaikhoz kapcsolódnak. De, ugyebár, azért nem feledkeznek meg az Anyaházról sem? *Ti pedig Krisztus teste vagytok, és tagból való tagok* (I. kor. 12, 27.) — mondja a nemzetek Apostola. Én pedig azt mondom: Önök a Társulat testének, tehát az Egyház egyik tagjának tagjai. A Társulathoz való ragaszkodás éljen tehát a Szeretet minden egyes leányának szívében, hogy mindegyikük teljes lelkéből mondhassa: „Torkomhoz ragadjon nyelvem, ha nem emlékezem meg rólad, drága Társulatom.”

Ha így lesz, akkor Isten szent áldása lebeg majd fölötte, és az isteni Gondviselés még sok szép napot tartogat számára.

Gyermek nevelés.

(Nagyontisztelendő Inchelin (Enslén) anyától.)

A gyermekeknel alkalmazott nővér kötelességei.

A szegény betegek szolgálata mellett szent hivatásunk egyik legfontosabb műve a szegény gyermekek nevelése.

Édes Üdvözítőnk földi, nyilvános életében főgondját arra fordította, hogy a szegényeknek az Evangéliumot hirdesse és szeretetének csodáival testük betegségeit meggyógyítsa. Nekünk pedig folytatnunk szabad irgalmasságának mind a két nagy művét. Mily nagyra kell becsülnünk ezt a nagy tisztességet és kegyelmet!

Ama nővéreinket pedig, akikre gyermekek nevelése van bízva, hassa át mélyen felelősségük érzete és kötelességeik tudata. Hiszen maga az Üdvözítő tette őket e kis lények lelki anyáivá azért, hogy keresztény életre neveljék őket. Ő kéri majd számon tőlük, mit tettek és mit mulasztottak el e tekintetben.

A gyermeknevelés oly nagyfontosságú feladat, hogy eléggé ki sem fejezhető annak hordereje. Még a teljesen vallástalanok is megértik ezt, azért nagy gondot és törekvést fejtenek ki e tekintetben.

De éppen azért, mert a gyermeknevelés minden más szeretetmű között a legszebb és legfontosabb, egyúttal a legnehezebb is. Egész különös tanulmányokra és ismeretekre van szüksége a nevelő nővéreknek. Meg kell ismernie és tanulnia a gyermeknevelés alapelveit. Ezekkel majd a következő fejezetekben foglalkozunk.

Most mindenekelőtt azzal a fogalommal legyünk tiszt-

taban, amit ez a szó kifejez: *nevelés*. Nevelni annyi, mint növelni. Közelebb hozni a tökéletességhez, a legfőbb Jéhoz, az Éghez.

A gyermeknevelés tehát teljes, osztatlan gondot igényel. Ádám vétke folytán ugyanis velünk született a rosszra való hajlandóság és szüntelen harcban van azzal a jóval, amit Isten a teremtéskor az ember szívébe ültetett. A korrall együtt kélségtelenül a kegyelemben is növekszik az ember. De a rossznak csirája is együtt növekszik vele, éppúgy, mint a szántóföldön a konkoly a búzával.

A gyermek lelkét fiatal fácskához is hasonlíthatjuk, amelyet formálni kezd a kertész. A szent keresztség beoltja ugyan Jézus Krisztusba, de tovább is nyesegetni, öntözgetni kell. Hogy miképen, az egész komoly tanulmányt kíván a nevelőtől. Hogy hiába való munkát ne végezzen, előbb tanulmányoznia kell minden egyes gyermeke természetét, hajlamait, tehetségeit. Meg kell figyelnie, mi tetszik neki, miért lelkesül jobban. A nevelő nővérnek kell őket oktatnia, vezetnie, figyelmeztetnie, óvnia, védenie, egyszóval: nevelnie.

Ez a hivatás egészen isteni s azt kívánja a nővértől, hogy — éppúgy, miként az ég angyala, — hitével és szeretetével állandóan Isten jelenlétében járjon. Azt se feledje soha, hogy akármely tisztségben van, mindenkor a *szegények szolgáltója*. Tehát kicsinyeinek testét is gondoznia kell, s amellet lelkét oktatnia és szellemi tehetségeit fejlesztenie. A szolgáltónak szeme mindig a Mester akaratán csüngjön, hogy teljesíthesse. Amit e kis lelkeknek ad, az ne csupán emberi legyen, hanem Istenből merítse. Más-különbben termékellen haszontalan munkát végez.

A gyermekekkel foglalkozó nővér mindenekelőtt saját megszentülésén dolgozzék imával és törekvéssel. Ne feledje, hogy saját példája a leghatásosabb buzdítás akár a jóra, akár pedig a rosszra. Mindenesetre hatással van a gyermekekre a szóbeli oktatás is. De jőpéldánk még sokkal mélyebb benyomást kelt. Ez ösztönzi arra a gyerme-

ket, hogy a hallott oktatást és tanácsot kövesse. Máskülönben físzán elméleti dolognak tartja s eszébe sem jut, hogy gyakorlatba is kell hoznia.

Az is igaz, hogy — amíg másokat oktatunk, — magunk is tanulunk és tökéletesedünk. Ahányszor továbbítja a kapott kegyelmeket, ahányszor másoknak ad a magáéból, mindannyiszor maga is gazdagabbá lesz.

Vigyázzunk, nehogy jól beszéljünk és rosszul cselekedjünk. Gyermekünk a mi viselkedésünkből tanulják meg, hogy az élő hit irányítsa életüket, s hogy miként kell mindent, jót is, rosszat is, az isteni Gondviselés kezéből fogadnunk.

Példaképei legyünk mindazoknak, akiknek tekintete reánk irányul. És jól tudjuk, hogy a képek arra szolgálnak, hogy mélyebben hasson a szemlélőnek lelkére az, amit ábrázol. Jópéldánk tehát szemléltető kép gyanánt hat majd gyermekeink lelkére.

Küzdjünk és imádkozzunk! — Ne riadjunk vissza a küzdelemtől hogy legyőzhessük az akadályokat, amelyek kötelességeink teljesítése elé torlódnak. A jó Isten kedvvel tekint majd kivált az enmagunkon aratott győzelmekre és cserébe olyan erőt és termékenyítő kegyelmet ad szavunknak, hogy megnyerjük a szíveket.

Mindenek előtt magunk is tegyük meg azt, amit másoktól kívánunk. Hogyan is kívánhatnók, hogy ezek a kezdő és gyenge kis lelkek megvalósítsák azt, amihez magunknak sincs elég bátorságunk? Tehát csak nagyon éberek legyünk a hit, a szeretet, az alázatosság és engedelmesség gyakorlásában, hogy a gyermekeket is ránevelhessük.

Vigyázzunk és küzdjünk, de imádkozzunk is, mert csak azt adhatjuk nekik, amit Istentől kaptunk. Nem szavaink világosítják meg az elmét és hatják meg a szívet, hanem az isteni kegyelem. Ezt pedig annak ígérte meg az Úr Jézus, aki azt kéri. Kérjük tehát, Egyetlen imánk sem hiábavaló. A jó Isten mindig kegyelmével válaszol reá.

Sohase zavarjon meg bennünket, ha munkáink eredményét nem látjuk mindjárt. Türelmesek és állhatatosak legyünk, mert az Úr semmit sem tagad meg azoktól, akik csak az ő tetszését keresik. Ajánljuk gyermekeinket szűz Máriának és szent Órangyalaiknak. Nevelésükkel csak a jó Isten nagyobb dicsőségére és az ő javukra törekedjünk.

Igazi lelkipásztor módjára juhocskáink üdvét mindig szívünkön hordjuk. A jó nevelő reggeli és esti imáját, szentolvasóját mindig gyermekei nevében mondja. Minden egyes szentáldozását ennek és ennek a gyermeknek megjavulásáért, a jóban való kitartásáért ajánlja föl.

Buzgólkodjunk! — Kérjünk a jó Istentől égő, de amellett okos buzgóságot. Akkor majd nem követünk el oktalanságot, még a jónak látszatában sem. És buzgóságunk állhatatos legyen, nem csak olyan fel-fellobbanó, ami egy hét alatt már ellankad s azután teljesen kihül.

És állhatatos is legyen buzgóságunk. Karoljon föl kivétel nélkül minden ránkbizott gyermeket. Még azokat is, akiket látszólag semmit sem fog fáradozásunk. Az elhíntett jó mag megmarad és ott szunnyad majd lelkük mélyén. És amikor majd rájuk nehezülnek a megpróbáltatások, kísértések, az élet nagy csalódásai, akkor mint fény-sugár hat lelkükbe egy-egy jó szó, egy-egy jó példa emléke. Feloldja a jégkérget. Az elhíntett jó mag kicsírázik és a lelket Istenhez emeli.

(Folytatjuk.)

A betegápolás tanfolyama.

Az idő szekere halad. Tudás, felfogás, technika és ügyesség, minden, minden változik, tökéletesbül. Így az orvosi tudomány is.

Ki hallott 30 év előtt például vakbélgyulladásról? Ki álmódott volna olyan komplikált és merész műtétekről, mint amilyenek most mindennap történnek a fényesen berendezett műtőkben?

A folyton tökéletesbülő orvosi tudomány mind nagyobb és nagyobb követeléssel lép fel az ápoló személyzettel szemben is. Hiszen tudatlanságból, az emberi szervezet nem ismeréséből igen sok olyan hiba történhetik a beteg ápolása közben, ami annak még életére is végzetessé válhatik.

Az illetékes hatóságok emiatt mindinkább arra az álláspontra helyezkednek, hogy csak megfelelőleg képzett egyének végezhetnek igazán eredményes szolgálatokat a betegek körül. Már-már el is készült a rendelet, hogy csak is megfelelő tanfolyamok végzésével oklevelet nyert egyéneket alkalmazhatnak betegápolási szolgálatokra.

Már most mit legyen a Szeretet Leányainak Társulata, amelynek egyik főfeladata a szegény betegek ápolása? Amely társulat meg nem érti korát, azt elsöpri a kor. Társulatunk Isten kegyelmével megértette a jelen kor kívánalmait és a törvényjavaslatot megelőzve, mindent megtett azért, hogy kedves nővéreink ezt az oklevelet megszerzhessék. A budapesti egyetemi klinika tanár urai szintén kész örömmel magukévá tették az eszmét. Egy kétéves tanfolyamot szerveztek. A tananyagot maguk között felosztották, az óraterveket megállapították.

Budapestről körülbelül száz nővér vesz részt e kétéves tanfolyamon. De a fővárosban is, vidéken is sok he-

lyütt ígérték hasonló célú tanfolyamok megszervezését kedves nővéreink részére. Az első összejövetel a budapesti klinikán 1928 december hó 4-én volt. Drága előljáróink ünnepélyessé tették és jelenlétükkel is megtisztelték az első, bevezető előadást, amit dr. Bakay, a sebészeti klinika vezető profeszora maga tartott.

Előzőleg azonban főtisztelendő atyánk intézett buzdító beszédet kedves nővéreinkhez. Különösen azt a gondolatot értette meg velük, hogy a Szeretet Leányai nem csupán az oklevél megszerzését tekintik főcéljának, mint a világi ápolónők, hanem ezzel a tanulmánnyal, mint Krisztus eljegyzett arái, negyedik fogadalmukat akarják az eddiginél is tökéletesebben teljesíteni. Hiszen, ha ezentúl majd jobban ápolják betegeiket, akkor Krisztiust ápolják jobban, aki a beteg személyében rejlőzik. Mégis elkövetkezik az az idő s talán nincs is messze, hogy — amint tanítónői oklevél nélkül senki sem taníthat, — úgy majd ápolónői oklevél nélkül sem ápolhat senki.

Bakay tanár úr bevezető előadásával ennek a tanfolyamnak nagy fontosságát és szükséges voltát törekedett mélyen bevésni hallgatói lelkébe. „Az orvos tudása és lelkiismeretessége — mondta — csak egyik tényezője a beteg felgyógyulásának. A másik, fontos tényező az ápoló-nővér kezében van. Nagyon szükséges, hogy orvos és ápolónő megértse egymást. Összhangzatos együttműködés tud csak igazi eredményt felmutatni. Az ápoló-nővér részéről a jóakarát még nem elég. Neki tudásra és alapos szakismeretre is szüksége van.”

Azért e tanfolyamon 1. az emberi testrészek helyzetét és fekvését ismerik meg, az úgynevezett *tájékonctan* keretében.

2. Meg kell ismerniök az ép és egészséges test életnyilvánulását, az emberi szervek rendes működését, hogy a rendellenességet észrevehessék.

3. Megtanulják, hogy általában mire van szüksége a betegnek és hogyan kell felfogni az ő helyzetét, mert minden beteg az ő baját tartja legnagyobbknak.

4. Megtanulják a kórházi tisztaságnak nagy fontosságát: az *antisepsis* és *asepsis* mibenlétét. 50 év előtt még nem ismerték ezt és a kórházakban ápoló összes beteget ellepte az úgynevezett kórházi üszök. Tizenhat beteg közül 15 megkapta s legalább 10 bele is halt. Semmelweiss, magyar orvos-tanár volt az, aki ráterelte a világ figyelmét arra, hogy ez az üszök az ápolók kezéről megy át a betegre. A tisztaság teljes hiánya volt ez. Semmelweiss kezdte a dezinficiálást, s azóta a kórházi üszök eltűnt a föld színéről.

5. A *kórház egészségében* megtanulják a szellőztetés, világítás s a tiszta fehérnemű fontosságát és kezelését.

6. Külön tanulmány a *betegekkel való bánásmód* is. Hogyan fektessék, hosszas fekvésnél hogyan kerüljék el a nagyon fájdalmas fölfekvést. Hogyan történjék a beteg szállítása, fűrészlése stb. Egészen más bánásmódot igényel az öreg ember, egészen mást a gyermek.

7. A *beteg táplálása* is egészen külön tanulmány tárgyát képezi. Az orvos csak előírja a táplálékot, de az előírás pontos betartása egészen az ápoló-nővértől függ. Sok betegséget például magával a diétával gyógyítanak, mint a gyomorfekélyt is. És milyen elővigyázatot igényel a beteg étkezése gyomorműtét után! Veseműtét, végbél-műtét esetén megint egészen más a diätetikus étkezés. Ezt mind tanulni kell.

8. Az ápoló-nővér az orvos segítségére legyen a *beteg észlelésével* is. Ennek távollétében figyelje meg a beteg étvágyát, hőfokát, légzését stb., és minden beállott változást jelentsen be az orvosnak.

9. Egészen speciális tudást igényel a *sebekkel való bánásmód*. A kötőszerek, műszerek, fehérneműek *sterilizálása* és a műtétekhez való előkészítése a legszigorúbb előírás szerint történjék. A legkisebb gondatlanság e tekintetben a beteg életébe kerülhet.

10. Alapos szaktudást igényel a nővér részéről a különböző műtétekhez szükséges műszerek előkészítése és kézhez adása is.

11. Igen fontos szerepet tölt be az ápoló-nővér a *betegek hozzátartozóival való érintkezésével* is. Ha ért hozzá, ezzel is nagy segítségére lehet az orvosnak. Vigasztalnia kell ugyan a beteg hozzátartozóit, de nem szabad túrnie, hogy beleavatkozzanak az ápolásba. Akár dicsérik, akár gáncsolják emiatt, teljesítse csak lelkiismeretesen kötelességét.

12. Nagyon tapintatos eljárást igényel a haldoklókkal és azok hozzátartozóival való bánásmód is. A haldokló sokszor titkát, vagy utolsó kívánságát bízza a nővérré. Őrizze meg ily esetekben a reá bízott titkot és óvakodjék attól, hogy mélyen belenyúljon a család ügyeibe.

Lám, kedves nővéreink, ilyen nagy feladat vár úgy önökre, mint a jó tanár urakra is. Nagy cél lebeg előttünk. Ezzel a vállvetett munkával meg kell őriznünk szent hivatásunk egyik fő szeretetművét: a betegápolást. Elveszítjük, kiveszik kezünkből, ha meg nem tesszük, amit a rendelet rövidesen előír.

Rajta tehát! A hivatásukat szerető nővérek szent versenyre kelnek most. Minden erejüket, minden szabad percüket tanulásra, a tanultak gyakorlati felhasználására fordítják, és pedig Isten nagyobb dicsőségére, szent hivatásnak és Társulatunk nagyobb becsületére!

Szent Vince gondolataiból.

Számítsunk Isten segítségére.

Isten olyan mértékben adja kegyelmeit amely mértékben szükségünk van rájuk. A jó Isten kút, amelyből mindenki anynyi vizet merít, amennyire szüksége van. Akinek hat vederral van rá szüksége, hattal merít; akinek hárommal, hármal. A mardarka csak csőrét meríti tele, a zarándok markából iszik, hogy szomját oltsa.

Ratisbonne Alfonz a Csodásérem nagy megtérte.

Mindnyájan ismerjük annak az előkelő strassburgi zsidó fiatalembernek történetét, akit a boldogságos Szűz a római Szent András templomban kegyelemteljes megjelenésével egyetlen pillanat alatt hitbuzgó katolikussá változtatott át. Megtérését a Csodáséremnek köszönhetette, amelyet egyik barátjától, De Bussières bárótól kapott. Engedjük át a szót ennek a fiatal bárónak, Ő maga írja le, mint szem- és fültanu, a megtérés előzményeit, a tényt és annak következményeit.

A megtérés előzményei.

Az, aki a jerikói úton csekélyke sárral meggyógyította a vakonszülöttnek szemét és visszaadta látását, csekélységet használta eszközül, hogy megadja Ratisbonne barátomnak a hit világosságát.

Kétségbevonhatatlan tény az, amit elbeszélék. Egy emberről van szó. Nyakas zsidó. Érzékeinek és szellemi tehetségeinek teljes birtokában belép egy templomba, s ott az isteni kegyelem egyetlen sugara földre sújtja őt, amiként Saul is, a damaszki úton. Tíz perccel később, mint igaz, hithű katolikus hagyja el a templomot.

Ratisbonne az 1841. év őszén érkezett Strassburgból Nápolyba. Hosszú tanulmányutat tervezett Keletre. Nehezen vált meg családjától, mert gyöngéden szerette két kis nővérét és bájos mennyasszonyát.

Ratisbonne jóhiszemű zsidó volt. Élete főfeladatának tekintette, hogy hitsorsosain mindenképen segítsen, őket jobba s ennél fogva boldogabbá is tegye. Még csak 15 éves volt, amikor nézete szerint szörnyű csapás érte családját. Idősebb bátyja, Teodor, a katolikus hitre tért, sőt a szent

rendeket is fölvette. Ez az eset olyan sebet ejtett Alfonz szívében, hogy azt még az idő sem gyógyította be, sőt évről-évre növekedett benne az ellenszenv, sőt gyűlölet a katolikus vallás iránt.

Nápolyból Palermóba akart hajózni. Amikor már megvette a hajójegyet, jutott eszébe, hogy Rómát is meg kellene néznie. Póstkocsira ült tehát és három nap mulva Rómában volt. Csak rövid időt szánt Róma meglekintésére és egykedvűen járta be nevezetességeit.

Másnap már el is akart utazni, de eszébe jutott régi barátja, akivel diákéveit töltötte az intézetben. Ez a barátja pedig fivérem, De Bussière Gusztáv volt. Buzgó protestáns, a pietisták szektájából. Ő is többször próbálkozott már, hogy a fiatal zsidót saját hitére térítse, de vitakozásuk redszerint ezzel végződött: „Rajongó protestáns!” — mondja az egyik. „Nyakas zsidó!” — feleli a másik.

Ratisbonne nem találja otthon fivéremet. Vadászaton volt. Hozzám jön tehát, de nem akar meglátogatni, csak névjegyet hagyja hátra. A véletlen, vagyis inkább az isteni Gondviselés úgy intézi azonban, hogy az inas félreértés következtében egyenesen hozzám vezesse. Eddig még csak egy alkalommal találkoztunk, fivéremnél. Én őszinte örömmel fogadom, hiszen Gusztáv fivérem jó barátja és amellet Ratisbonne abbának testvére, akihez benső kötelékek csatolnak. Ő azonban hideg udvariasággal viszonzozza előzékenységemet.

A társalgás folyamán bizalmasan említette, hogy az Ara Coeli templom meglekintése alkalmával ki nem magyarázható meghatottság vett rajta erőt. Azonban nyomban hozzá is tette: „Ez nem katolikus, hanem pusztán vallásos meghatottság volt.” Sőt, hogy minden reményemnek útját vágja, elkeseredve mondotta el, milyen fájdalom fogta el lelkét, amikor a Ghetton áthaladva, hitsorsosainak nyomorúságát látta. További kísérleteimet pedig a vitakozásra e szavakkal vágta el: „Zsidónak születtem és mint zsidó halok is meg!”

Ekkor az a különös gondolatom jött, — bizonyára az

ég sugallta — hogy a Csodáséremmel kínálom meg.

— „Mert ilyen erős, nagy lélek vagy, ígérd meg, hogy viselni fogod, amit most adok.“

— „Attól függ mi az?“

„Egyszerű dolog. Ez az érem.“

— És a Csodásérmet mutattam neki. A meglepetés és méltatlankodás kifejezésével élenken hátrált.

— „De hiszen — folytattam — nézeted szerint ez egészen közömbös dolog reád nézve, nekem pedig nagy örömet szerzel vele.“

— „Jó jó — kiáltott akkor, hangosan fölnevetve. — Legalább bebizonyítom, hogy ártatlanul vádolják a zsidókat fejességgel. Különb is, ez igen érdekes fejezete lesz majd úti följegyzéseimnek.“

Ilyenformán tréfált tovább is. Nekem pedig elszorult a szívem, mert úgy éreztem, hogy ez valóságos istenkáromlás.

Ezalatt kis leányaim szalagra fűzték az érmecskét, s én a zsidó nyakába akasztottam. De még többet s nehezebbet is el akartam nála érni. Azt, hogy elmondja az *Emlékezzél* imádságot.

De erre már határozottan ellenkezett olyan arckifejezéssel, mintha azt mondaná: „Ez már igazán szemtelenség!“ De egy belső erő arra ösztönzött, hogy megküzdjek makacs és ismételt ellenállásával. Kis papíron átnyújtottam az imát és még arra is megkértem, másolná le, mert nincs több példány nálam.

Ekkor, csakhogy megszabaduljon erőszakoskodásomtól, így kiáltott: „Legyen hát, lemásolom. Te kapod a másolatot, és én megtartom a tiedet.“ — És mialatt távozott, elég hallhatóan ezt mormogta: „Szeretném tudni, mit tenne, ha én zsidó ima elmondását kívánnám tőle!“

Amikor kiment, nőmmel együtt csendesen néztünk egymásra. Istenkáromlásai miatt szívünk mélyén kértük az Ég bocsánatát. Két kis leányunknak is meghagytuk, hogy este egy *Üdvözlégy*-et mondjanak el Alfonz megtéréseért.

Mostantól kezdve minden körülményt nagyon fontos-

nak tartok arra nézve, hogy belássuk, milyen nagyot cselekedett vele Isten. Azért kötelességemnek tartom, hogy hogy amennyire lehet, mindent elbeszéljek, amit én tettem és amit Alfonz tett azóta, hogy a Csodásérmet és az *Emlékezzél* — imát magával vitte.

Ratisbonne nem győzött azon csodálkozni, miért kívántam mindezt tőle. Mindamellet lemásolta az imát és ismétellen el is olvasta, de csak azért, hogy fölfedezze benne, ami előttem azt oly értékesé teszi. Már-már kívülről is tudta és akaratlanul is folyton ismételte, úgy mint mikor valami kísértő dalmot is öntudatlanul dúdolgatunk.

Ami pedig engem illet, én is szünet nélkül azzal foglalkoztam, ami közöttünk végbement. Ámbár nem tudtam miért, de erős volt az a benső meggyőződés, hogy a jó Isten előbb vagy utóbb megnyitja ennek a makacs embernek a szemét. Elhatároztam, hogy minden áron megakadályozom, hogy másnap elutazzék. Fölkerestem a szállodában és mivel nem találtam otthon, névjegyemet hagytam ott azzal a kéréssel, hogy másnap, vasárnap 10 óra felé okvetlenül jöjjön el hozzám.

E nap estéjén több barátommal együtt résztvettem a legméltóságosabb Oltáriszentség imádságában. Felkértem őket, hogy velem együtt buzgón imádkozzanak egy zsidó megtéréseért.

(Folytatjuk.)

Társulati Hírek.

1. Magyar missiótelep Belgiumban.

Szerencsétlen hazánk áldatlan viszonyai, a megélhetés mind nagyobb nehézségei arra kényszerítenek ezer és ezer magyar családot, hogy elhagyják népüket és távol idegenben keressenek boldogulást.

Belgiumba is igen sok magyar testvérünk szakadt. Leginkább az ottani bányákban nyertek alkalmazást.

Elgondolható, milyen elhanyagolt, kietlen a sorsuk, a lelki életük ott, az idegen nép körében! Szegény gyermekeik még szánandóbbak!

Megesett rajtuk a belgiumi magyar követ szíve, s már ismételtlen kért főtisztelendő előljáróinktól magyar nővéreket a gondozásukra. Végre teljesülhetett kívánsága. Az elmúlt év szeptember elején drága előljáróink útnak indítottak két nővért Belgium felé, Hoffmann Regina és Vargha Rafaela nővérek személyében, hogy egy kis missiósi letelepedést létesítsenek magyar testvéreink gondozására.

Egyelőre Winterslagban telepedtek meg. Ottani kedves nővéreink fogadták be őket Szent Erzsébet kórházukba. Onnét járnak át rendszeresen a közeli községekbe, hogy fölkeressék és meglátogassák szegény, szétszórt magyarjainkat.

De hadd mondják el ők maguk, hogyan küzdenek a kezdet nehézségeivel. Drága előljáróink engedélyével idézünk egyelmást beszámoló soraikból.

1928 szept. 25.

„Már bejártuk a közelfekvő magyar telepeket. *Winterslagban* 15 magyar család van. A gyermekeket hetenkint kétszer, háromszor összegyűjtjük és foglalkozunk velük. Az édesanyákat most pénteken ismét

összehívjuk, kis megbeszélést tartunk velük és a Szentolvasó titkárt osztjuk szét közöttük, amiket magunk irtunk képecskék hátlapjára.

Schwarzberg-ben szomorúak az állapotok. Szabadkőműves kompánia az egész telep. A plébános csak megtűrt egyén, akiről senki sem vesz tudomást. Itt tizenegy magyar család van, nyolc gyermekkel. Gyülekezőhelyül itt csak a templomot kaphatjuk meg, mert más helyiséggel nem rendelkezik a plébános úr. A jégtöréshez azért Istenbe vetett bizalommal hozzáfogunk.

Watterschei-ben igen szívélyesen fogadott a plébános úr. Megadta a magyar családok címeit. Többek között elmondotta, hogy Vágó Béla, Kun Béla titkára, ott járt a telepén. Sok kommunista röpiratot és a magyar munkások névsorát találták meg nála egy házkutatás alkalmával. Most minden magyart kommunistának tartanak itt és felnek tőlük.

Tizennégy magyar család van itt, körülbelül húsz gyermekkel. Kettő kivételével jobb érzésű egyének. Ide minden csütörtök délután eljövünk.

Szegény magyarjaink általában igen alant vannak, kivált erkölcs tekintetben. Most is egy 15 1/2 éves magyar leány már anya. Az imádság s a szentmise nem fontos náluk. Így beszélnek itt, ahol a főtisztelendő plébános úr a kedvükért megtanult magyarul, csak hogy foglalkozhassék velük. Másutt még szomorúbb az állapot! Szeretnők belevésni ezekbe a lelkekbe az istenfélelmet és szeretetet. Reméljük, a jó Isten megáldja munkáinkat, fáradozásainkat.

Az itteni nővérek nagyon aranyosak. A szünórában szinte sírnak a nevetéstől, amikor kézzel-lábbal beszélünk franciául. Megtanultak egy kis magyar dalt, most mindig azt kell fűjünk. Megkezdődik a rekreáció, s a tisztelendő nővér előveszi céduláját, rákezdi: „Soeur Raphael, ez illik, illik, illik a magyar leányra.” S akkor vele kell énekelnünk, Francia dalt is tudunk már. Nagyon szeretnek minket...

1928, okt. 11.

Beszámolunk az *eysdeni* állapotokról. E hó 3-án befejeztük a családok első meglátogatását. Csak 35 családra akadtunk, mert erősen visszavándorolnak. A gyermekek száma 60. Nagyon kedvesek és jól beszélnek magyarul. 7-én, vasárnap tartottuk velük az első összejövetelt.

Az asszonyok is elég jó indulatúak, csak az a rossz szokásuk, hogy egymással haragban vannak. Ez majd nagyon megnehezíti nekünk az Anyák Egyesületének megalakítását.

Vallás tekintetében mind nagyon közömbösek. Egyetlen családra sem akadtunk, aki elmenne a vasárnapi misére. Hogy ezeket megnyerjük, vallásos meggyőződésre vezessük, ahhoz a jó Isten különös kegyelmére van szükségünk. De bizunk.

1928 nov. 11.

Megtartottuk az első magyar összejövetelt. Isten kegyelmével fényesen sikerült. Teaestre szóló meghívókat menesztettünk a magyar családokhoz. Nagyon jól esett nekik.

Vasárnap, november 4-én, a kis kápolnában gyülekeztünk. Ott magyar litániát tartottunk. A férfiak is úgy énekeltek, mint talán még soha. Utána a nagy terembe mentünk, s a gyermekek irredenta költeményeket, énekeket adtak elő. Három élőkép is volt: 1. Szent István följánlja Magyarországot a szent Szűznek. 2. Magyarok Nagyasszonya, angyalokkal és a magyar címerrel. Ezalatt énekeltek: „Nagyasszonyunk, hazánk reménye.” 3. Az összes gyermekek a Nagyasszony trónusa körül és ezalatt énekeltek: „Bús magyarok imádkoznak.”

A szülők odavoltak a boldogságtól. Egy magyar fiatalember azt mondta: „Ilyen boldog napom kevés volt életemben!” Három telepről jöttek össze a magyarok, még Schwarzbergből is, pedig ezektől féltünk legjobban. Most már ők hívnak minket, hogy menjünk már hozzájuk is. Így segít a jó Isten!

Nekünk hat órára otthon kellett lennünk, azért a teaosztást rábíztuk az asszonyokra, és nyolc óráig mindnyájan együtt maradtak a ft. úrral. Nagyon jól érezték magukat.

Szent Miklósról a Csodásérmet szeretnők nekik föladatni, mert 27-én nem jöhetnek össze. A ft. úr erősen tanul magyarul. Megkértük, hogy minden hónapban tartson magyar szentbeszédet. Megígérte, hogy szívesen megteszi, mielőtt annyira tud, hogy nem lesz nevelés, mert a mondatszerkesztéssel még nem boldogul.

Nagybőjtire szeretnénk lelkigyakorlatot tartatni vetített képekkel, mint egyszer a Központban is volt.

1928 dec. 22.

Kicsiben beszámolunk karácsonyi örömeinkről is. Itt nem ismerik a karácsonyfát, és a mi karácsonyi ünnepségeinket. De mi a magyarokkal megtartjuk az ünnepélyt, és pedig jó szentgyónással készülünk rá, szent karácsony ünnepén pedig énekes magyar szentmisét és közös szentáldozást tartunk.

Hogy a szentgyónásra rábeszéljük őket, minden egyes családot külön fölkeresünk. A winterslagi asszonyok mind meggyóntak, pedig a legtöbbje nem gyónt esküvője óta. A watterscheiek közül csak kettő gyónt meg, de reméljük, hogy húsvétig őket is megnyerjük a jó Istennek.

Innét egy Sándorné nevezetű asszony azt üzenté, hogy nem kíváncsi a magyar nővérekre. Odamentem felkértük, hogy legalább három éves kisleánya szavalhasson az ünnepségen. Ezért annyira megtisztelve

érezte magát, hogy minden rábeszélés nélkül, az elsők között ált a gyóntatószékhez. Nagy az örömünk!

A schwarzbergiek makacsok. De akiket megnyertünk, a többin is túlesznek. Onnét férfiak is jöttek át Watterscheiba és pedig éhgyomorral, egyenesen a bányából. A többi férfi is megígérte, hogy húsvétra meggyónik.

A karácsonyi nagymisére három telepről jönnek össze itt Winterslagban. Úgy örülnénk, ha egy kis reggelivel is megkínálhatnók őket, de nincs miből.

E hó 30-án lesz a gyermekek karácsonyi ünnepsége. Ft. urunk a bányaigazgatóságtól kért erre néhány száz frankot. Lesz nagy karácsonyfa és magunkkészítette díszes dobozokban kapnak cukrot, fűgét, diót, süteményt, s ha marad pénz, még kis játékfélét is. Kis szindarabok is lesznek: „Törpék karácsonya,” „Katonák hódolata a kis Jézus előtt,” „Gazdasszonyok karácsonyi örömei,” „Bimbila királykisasszony,” közben énekek és szavallatok.

Eysden-be majd csak tavasz felé járunk ki rendszeresen, mert nagyon hideg van. Nyolc család most úgyis átköltözött ide. A három telepen most éppen kilencvenkilenc magyar gyermek van.

Ezek volnának a mi örömeink. Szenvedéseinket pedig és apró nehézségeinket imáinkkal együtt értük följánlva, készítjük a kis Jézus puha fekhelyét. Reméljük, jól érzi majd magát benne.

2. A karácsonyfa körül.

Nagy sürgés-forgás volt december 23-án délután a „Nunci-us gyermek-otthonban.” 100 kis apró ember várta dobogó szívvel, sugárzó arccal a kis Jézus ajándékát. Meg is rakta a betlehemi Király a karácsonyfa körüli asztalokat szebbnél-szebb hasznosabbnál-hasznosabb ajándékokkal nemcsak a kicsinyek, de a nagyok számára is.

A Szentséges Atya tartja fönn és kimerithetetlen jóságából évről-évre gazdag ajándékokban részesíti az otthon gyermekeit és a szegény szülőket.

Kedves kis ünnepség keretében történik a kiosztás minden évben a szeretet ünnepén. Lázasan készültek az otthon kicsinyei most is ez örömnünpre.

Öt órára megtelt a terem szülőkkal, gyermekbarátokkal. Jelen voltak nagyontiszteleendő Előljáróinkon kívül Orsenigo Caesare pápai nunciús öccsellenciája és sok más érdeklődő.

Kevéssé 5 óra után megszólalt a harmónium ünnepies hangja és 100 kis torok zendített rá a „Mennyből az angyal” című karácsonyi énekre. 100 szólamban lelkesen énekelve megindult az apró sereg a fényesen kivilágított díszes karácsonyfa mögül. Egyesével sorakozva, katonás lépésben járták körül a szép karácsonyfát s mert egy strófánál több nem fért a kis liputik agyába, csukott szájjal zümmögtek tovább a nótát, míg mindegyik el nem foglalta a számára kijelölt helyet.

A nővér jeladására nagy pontossággal vetettek keresztet s elimádkozták az Üdvözlégy Máriát. Erre egy kis hófehér szárnyas angyal repült a középre és csengő hangon üdvözölte a vendégeket.

Majd énekek, versek, párbeszéddek szálltak a közönség felé a lámpalázt nem ismerő kis emberek ajkáról. Angyalok serege hódolt a kis Jézusnak. Virágok, méhecskék, szakállas kis törpék hozták ajándékaikat és lerakták nagy szeretettel az égi Kised lábaihoz, aki ezalatt bőségesen szórta áldását mindenfelé.

Az ünnepély végén a pápai nuncius sajátkezűleg osztotta szét a kicsinyeknek az ajándékot. Ruhanemű, bábú, kalács, cukor és egyéb édesség volt a nagy csomagban, úgy hogy a kis kezek alig bírták el.

Végül a fotografus bácsi állt elő masinájával, hogy lemezre rögzítse a karácsonyfa alá csoportosult, csomagokkal megterhelt, mosolygó arcú apróságokat. Egyik oldalról a jó nuncius bécsit, a másik oldalról nagyontisztelendő Előjáróinkat vették körül. Különösen kedves része a képnek, mely a kicsinyek megbarátkozását mutatja főtisztelendő atyánkkal. Körülvéve őt, egyesek kabátjába, mások karjába csimpaszkodva kerültek a fotografus bácsi lemezére.

Ott hagyva az örvendő gyereksereget a karácsonyfa körül, a vendégkoszorú a szemben levő Hajléktalanok Otthona felé tartott, ahol a fővárosnak 300 elaggott vagy munkanélküli hajléktalanul bolongó szegénye tömörült a karácsonyfa köré.

Itt az előbb lezajlott vidám gyermekünnepélyt komoly meghatottság váltotta fel.

A pápai nuncius magyar nyelven tartalmas beszédet intézett a ház szegényeihez a szeretet-ünnep magasztosságáról és fontosságáról.

Segédkezett őexcellenciája itt is a szeretet-adományok kiosztásában. Ruhanemű, cigaretta, kalács, alma, dió s más efféle

képezték a csomagok tartalmát. Kaptak jó meleg gulyást is kalbásszal, fehér kenyérrel. A gulyást több nővér segédletével nagyontisztelendő vizitátornőnk osztotta ki tisztelendő asszisztens nővérrel mind a 300 szegénynek.

Végezetül főtisztelendő Hász Brokád karmelita házfőnök köszönte meg nuncius úr őnagyméltóságának leereszkedését és nagylelkűségét a szegények iránt. A szegényeket pedig vallásosságára, Isten és jötevőik iránt való hálára buzdította.

Etienne Keresztelő János

XIV. általános főnök életrajza.

1801 - 1874

8. Tűzpróbán keresztül.

Az előző fejezetben említettük már, hogy az isteni Gondviselés súlyos megpróbáltatást bocsátott a missiótársulatra. A külső üldözések megszűntével belső egyenetlenségek és rendellenességek kaplak lábra. Egyes nyughatatlan, forrongó elemek azután arra használták ezt ki, hogy a zavarosban halászva, régtől táplált követeléseikkel álljanak elő.

Amíg a külső viharok a fának csak ágait és leveleit rázzák és tépázzák meg, addig a benső meghasonlás hatalmas féregként rágódik a társulat fejlődésnek indult fájának bensejében. Már-már a gyökerét: a társulat konstitúcióját is megtámadta.

Az első lökést ez áldatlan állapotok keletkezésére Nozo ált. főnök megválasztása adta meg. Ez a különben szent életű és tehetséges missióspap mindenkor oly nagy épülésére szolgált társulatának, hogy a közbizalom feléje irányult. De a kormányzásban ingatagnak, gyengének bizonyult. Még a Társulat anyagi ügyeit is összekuszálta és

szerencsétlen spekulációkkal veszélyeztette. S a helyzet mind súlyosabbá vált kormányzásának hatodik éveig, mikor a konstitúciók értelmében, elérkezett a hat éves, kisebbszerű általános gyűlés ideje. Ámbár az asszisztensek és titkárok tapintatos tartózkodása folytán a legtöbb missióspap nem is tudta, mi a valódi tényállás, mégis mindenki üdvös fordulatot várt e hatéves gyűléstől.

1841 júl. 29-én ültek össze a kiküldöttek, hogy a szabályok értelmében első sorban afölött döntsenek, vajjon szükség van-e általános nagygyűlés összehívására, vagy sem. A jelen körülmények között mindenki előre meg volt győződve annak fölötte szükséges voltáról, mert csak ez adhatott új főt a társulatnak. S mégis, mi történt?

Nozo atya azzal a kijelentéssel lepte meg a gyűlés tagjait, hogy a Szentszéktől kapott hatalommal élve, maga helyett egy általános helynököt nevezett ki Poussou, a Cahors-i nagy szeminárium házfőnöke személyében, és a legközelebbi általános nagygyűlés összehívásáig mindama hatalommal fel is ruházza őt, amit csak megengednek a konstitúciók. Ő maga pedig lemond a Szentszéktől nyert ama jogáról is, hogy az általános helynök jogait megszorítsa, vagy őt hivatalától fölmenthesse.

Ezek után térdenállva és mélyen alázódva kért bocsánatot a társulattól, minden okozott botrányért.

A gyűlés tagjait annyira meglepte és meghatotta általános főnökük emez épületes eljárása és viselkedése, hogy egyhangúlag elfogadták az általános helynök kinevezését. És hogy még jobban kimutassák hálás elismerésüket e nagylelkű intézkedésért, arra kérték Nozo atyát, hogy egyes, a gyűlés által meghatározott jogokat önmagának tartson fenn.

Teljes tisztelettel adózunk az 1841-i nagygyűlésnek is éppúgy, mint Nozo atya emlékének. De végtelen nagy kárára vált a társulatnak, hogy nem határozott akkor az általános nagygyűlés összehívása és új általános főnök megválasztása mellett. Az akkor már nagyon elharapódzott bajokat csak ily erélyes intézkedés orvosolhatta vol-

na. Az általános helynöknek meglehetősen korlátolt hatalommal való kinevezése csak amolyan félintézkedés volt, ami még az előbbinél is nagyobb bajok: széthúzások, sőt belső forrongások okozója lett, hiszen megoszlott a vezetés.

Ezt az általános zavart fölhasználva, a római tartomány vizitátora három missióspap társával együtt azzal a kérelemmel fordult a Szentszékhez, hogy az — régen táplált óhajukat teljesítse, — s az általános főnök székhelyét Párizsból Rómába helyezze át. Azt remélték ugyanis, hogy Nozo atya gyengesége semmi akadályt sem gördít majd céljuk elérése elé.

A szerzetesek ügyeit intéző Szent Kongregációt talán meg is téveszthették volna a felhozott téves vagy hamis indítók. XVI. Gergely pápa azonban — értesülvén és meggyőződve a valódi tényállásról, — Nozo atyát felszólította, hogy általános főnöki hivataláról lemondjon.

Ezeket a tényeket előre kellett bocsátanunk, hogy jobban megértsük a további eseményeket, amelyekben Etienne úr oly fontos szerepet játszott, és ezt az áldatlan ügyet Isten kegyelmével közmegelegedésre befejezésre juttatta.

Nozo atya lemondásáig azonban Etienne tartózkodó, mély hallgatásba burkolódzott. Társalgása és levelezése semmit sem árult el gyötrő aggodalmaiból, ami szent Vince e hű fiának lelkét kétségen kívül eltöltötte. De a jó Isten kebelén annál inkább kisírta fájdalmát.

Akkoriban, kora reggel, mindennap az anyaház szomszédságában levő Irgalomházban mondta szentmiséjét. A sekrestyés-nővér csakhamar észrevette, hogy a szentmisénél használt korpolaré mindig nedves volt bőven omló könnyyeitől.

De térjünk át a dolgok további fejleményeire.

Az említett római missióspapokat Nozo atya letétele korántsem csüggesztette el abban a szándékukban, hogy Rómába helyeztetik át az általános főnök székhelyét. Azért mindenáron azt akarták elérni, hogy most az egy-

szer ne a nagygyűlés válassza meg, hanem maga a szentes atya nevezze ki a missiótársulat általános főnökéül azt az egyént, akinek nevét ők terjesztették elébe.

E kérelmük igazolására különféle vádakkal illették a társulat vezetőségét olyan értelemben, mintha a franciák túlsúlya elnyomná a többi nemzetek képviselőinek részvételét úgy a társulat tanácsában, mint az általános gyűlésen is.

A szerzetesek ügyeit intéző Kongregáció hajlandónak mutatkozott kérelmük teljesítésére. Előbb azonban a francia kormány beleegyezését kellett e részben biztosítani. Guizot francia külügyminiszter véleményét kérte ki tehát. Ez, tudjuk már, mily nagybecsüléssel viseltetett a keleti missiók megszervezése óta szent Vince fiai iránt, és hogy különösen Etienne urat benső barátságával tüntette ki.

A Szentszék megkeresésére tehát egyenesen őt hívatta magához. Felvilágosítást kért tőle a tényállásra vonatkozólag. Etienne válasza annyira megnyugtatta és kielégítette a minisztert, hogy a Szentszékhez küldött válaszában felvilágosította a Szent Kongregáció tagjait, miszerint alaptalan, sőt téves vádakot fogadott el intézkedése alapjául.

Mert — ha túlsúlyban vannak is a francia missióspapok az általános gyűléseken. — ez a túlsúly egészen árnyos a francia intézetek és rendtagok számával. Az általános főnök megválasztása pedig mindenkorra konstitúciók által követelt szabadsággal történt.

A külügyminiszter azt is értésére adta a Szentszéknek, hogy a francia kormány sohasem egveznék bele olyan általános főnök beigtatásába, — a társulat konstitúciói értelmében, — akit nem a rendi nagygyűlés választott, mert ez sérelmes volna a király jogaira nézve. Neki kell ugyanis a megválasztott főnököt megerősítenie. Idegen nemzetbeli főnök beigtatása pedig az összes francia rendházak feloszlatását vonná maga után.

A külügyminiszternek ily értelmű kijelentése után belátta a Szentszék, hogy a kormánnyal semmiféle tárgyalás sem vezetne célhoz. Elhatározta tehát, hogy az ügyet ma-

gával a Missiótársulattal intézi el. Kifejezte abbéli óhaját, hogy a társulat tanácsa két francia missióspapját Rómába küldje e tárgyalásokra. A párizsi nuncius közvetítette a Szentszék e meghívását, s egyben arra kérte az általános helynököt, hogy a kiküldöttek egyike okvetlenül Etienne úr legyen, mert az ő okos tapintatában teljesen megbízik.

Nem minden aggodalom nélkül kelt útra Etienne és Aladel, a két jóbarát, hogy a félrevezetett Szent Kongregációval szemben megvédje a Missiótársulat éltetadó gyökerét, annak konstitúcióit.

Nehéz, majdnem reménytelen volt a helyzet, mert a római missióspapok azt állították, hogy Itáliának három többi rendtartománya, sőt Amerika is osztja az ő elégedetlenségüket és kívánságukhoz csatlakozik.

Amikor a kiküldöttek erről értesültek, Etienne kijelentette, hogy addig semmiféle tárgyalás meg nem kezdhető, amíg ez a kérdés teljesen nem tisztázódott. A szerzetesek ügyeit intéző Szent Kongregációnak elnöke, Ostini kardinális, azt a javaslatot tette, hogy a két francia kiküldött, az ő jelenlétében, a három olasz vizitátorral egy előzetes tanácskozást tartson. Azt remélte, hogy ez majd békés megoldásra vezet a dolgot.

Az amerikai vizitátornak, Timon úrnak, pedig már Párizsból írtak ez ügyben és felkérték őt, írni meg álláspontját e kérdésre vonatkozólag. Etienne magával is hozta válaszát, amelyben ez kijelenti, hogy az amerikai missióspapoknak semmi panaszuk nincs, sőt ragaszkodnak az eddigi jogrend pontos betartásához.

Etienne ezt a nagyon érthető és világos kijelentést fel is olvasta a fentemlített előzetes megbeszélés alkalmával. Azután egyenkint szólította föl az olasz vizitátor urakat panaszaik előadására, de ezek mindegyike is körülbelül ugyanezt válaszolta. Így most kétséget kizáróan bebizonyosodott, hogy az egész manőver csupán csekélyszámú nyugtalan természetű, római papnak műve volt.

Ezek után most már könnyebb szívvel és Istenbe ve-

tett jó reménységgel fogtak a tulajdonképeni tárgyalásokhoz.

Elinne mindenekelőtt kijelentette, hogy nem a Missiótársulat, hanem a francia kormány ragaszkodik ahhoz, hogy az általános főnök mindenkor francia származású legyen, és a kongregáció teljes feloszlását idézné elő, ha szék-helyét Franciaországon kívülre helyezné.

Hosszas és elég heves üléseken adták elő kívánságaikat a rómaiak. Amit a konstitúciók és jogrend sérelme nélkül engedhettek a francia kiküldöttek, abban engedtek is. De teljes erővel és végül teljes sikerrel megvédték és diadalra juttatták az igazságot, és megőrizték szent Vince művét érintetlen eredetiségében.

Azt talán említenünk sem kell ezek után, hogy Etienne személye a római udvarnál a legteljesebb rokonszenvre talált. A szentséges atva külön kihallgatáson fogadta és megleghangú dicsérettel illette őket, amiért oly nagy ügy-szeretettel ragaszkodnak szent Alapítójuk intézményének eredeti jellegéhez.

De a római missióspapokra is igen jó hatást gyakorolt két szentéletű és magasfokú erényességgel tündöklő, francia rendtársuk. Kivált Etienne úron mindenki megcsodálta azt a rendkívüli okosságot, tartózkodást és nyugalmat, amit a viták leghevesebb kitöréseiben is mindenkor megőrzött. Még a legyőzöttek sem tudtak rá neheztelni és többi rendtársaikkal együtt áldották az isteni Jóságot, hogy a nagy lelki Családban végre helyreállította a békét és egyetértést.

Etienne és Aladel urak az általános öröm és elégedettség hangulatában hagyták el az örök várost, hogy Párizs felé vegyék útjukat, ahova már megelőzte őket a Szent Kongregáció levele, amely megengedi az általános nagygyűlés összehívását, hogy szent Vince kettős családja végre megkaphassa Istentől rendelt vezérét.

(Folytatjuk.)

Vegyes tudnivalók.

1. Igentisztelendő gondnok nővérünk azt üzeni, hogy miután neki sikerült az ökonomát részére majdnem gyári áron beszereznie a Csodásérmet, jóval olcsóbban adhatja kedves nővéreinknek, mint akármelyik kereskedés adja. De ezt a kereskedőknek nem szabad tudniok, mert kellemetlenség származhatnék belőle. Azért vagy az ökonomátban vásárolják kedves nővéreink a Csodásérmet, vagy pedig szó nélkül fizessék meg az ártöbbletet az üzletekben. De ne említsék ott, hogy nálunk olcsóbb.

2. Örömmel jelentjük kedves nővéreinknek, hogy kis Lujza nyomdánk fölszerelése egy *Gyorssajtó* nyomtatógéppel gyarapodott. Így most, Isten segítségével, kevesebb időpazarlással, több munkát tudunk majd végezni. A gép árának azonban csak egy harmadát tudtuk eddig kifizetni, a többi kamatos tartozás. De ha kedves nővéreink úgy és még jobban pártolják kis nyomdatermékeinket, mint eddig, úgy reméljük, hogy egy éven belül törleszthetjük. A jó Isten fizesse meg egyes intézeteink nagy jóságát és jutalmazza meg kifejtett buzgóságukat!

3. Blaskó Mária felkért bennünket, hogy egyik legújabb kiadványát kedves nővéreink figyelmébe és jóindulatába ajánljuk. *Édesanyám* címmel megírta Szűz Mária életét folytató *o*-osan, születésétől mennybeviteléig, és pedig nem gyermeklegendákkal, hanem evangéliumi és történeti keretek között, gyermekek számára. Igen szép munka. Szerezzék be, kedves nővéreink, könyvtáraik részére, és mutassák meg, ajánlják megvételre gyermekeiknek, betegeiknek, ismerőseiknek is. Égi Anyánk ismeretét és nagyobb tiszteletét terjesztik ezzel is.

4. Felhívjuk kedves nővéreink figyelmét ft. lazarista uraink egyik igen hasznos kiadványára: *Segítő könyvecske* azok számára, akik jó szentgyónást, főleg jó életgyónást szeretnének végezni. Csak húsz fillér az ára, s főleg a szegény betegeket gonдозó nővérek használhatják és ajánlhatják. A jó lazarista urak többi kiadványait, úgymint: *Szívünk áhitata* imakönyvet, *Szenvedők vigasztaló könyvecske*-jét, a *Májusi ájtatosság*-ot és a *Ministráns* füzetkét, úgy hisszük, már ismerik és terjesztik kedves nővéreink. Valamennyi kiadvány a Lujza nyomdánál és központunk portáján kapható.

Szünóra.

Aranyóra.

Még a hadikórházban történt. Kedves Eleonóra nővér serényen foglalatokodik betegek között, mikor egyszerre csak nagy örömmel siet hozzá egy bácsika: „Jaj, hát maga az a kedves testvér Aranyóra, aki olyan jól megápolta engem a pesti ispotályban!”

Hittan órán.

1. Mózes vesszőcsapására a Vöröstenger szétnyílt úgy, hogy a zsidók szárazlábbal átúszhattak a túlsó partra.

2. Boldogult szentséges atyánk, XV. Benedek 1914 szeptember 3-án vette fel a pápai trónt.

3. Mit jelent az oltáron a PX? — „X. Pius,” felelték egyhangúlag.

4. Urunk megkereszteléséről van szó. Az egyik kicsi szerényen megkérdi: „Ugye, főtisztelendő úr, a szenteltvizet most mind a Jordán vizéből hozzák?”

Betegségek.

Az egyik gyermek orvosnál volt. „Na, Stefi, mit mondott a doktor bácsi, mi bajod van?” — „Lépcső hurutom van.” (légesőhurut) — felelt a gyermek egész komolyan.

Hittan órán a szent kenet fölveteléről lévén szó, a tisztelendő úr megkérdezi a gyermekeket, ismernek-e olyan betegséget, ami életveszélyes? Rögtön felmutat egy kis leány és nagy szakértelemmel kivágja: „Életveszélyes betegség a tüdő hutyhurut (csúcshurut) is.”

Asz a matyar nelf!

Megbetegedett egyik növendékünk, aki éppen főszereplő lett volna valami ünnepségen. Német kedves nővérünk csodálkozott rajta: „Petik ez náty páj, merd penn fan a monokrampan (a programban) is.”

Mikor bíróság előtt kellett kutya-ügyben tárgyalnia. — hogy ott mit beszélt, nem tudjuk, — de így számolt be róla: „Az urakok annyiszor kérdezték: „Hát tulajdon, kié a kutya gazdája?”

KÖZPONTI LAP

Havi közlemények
szent Vince szeretet-leányai számára.

15. ÉVFOLYAM.

1929.

2. SZÁM

TARTALOM: A nagy szellemek találkoznak. — A szent fogadalmak. — Gyermekek nevelés. Neveljünk lelkiismeretességre. — Műalkotás ismertetése. Tanítási tervezet. — Szent Vince életéből. A szegénység szeretete. — Ratisbonne Alfonz. — Szent Vince gondolataiból. Alázatosság. — Társulati hírek. 1. Csodás gyógyulások Boldog Lujza közbenjárására. 2. A belga missiótelep karácsonya. 3. Nővéreink a földrengés alatt. 4. XI. Pius a kicsinyek között. — Elienne Ker. János. 9. Az új generális atya. — Szünórák. 1. Erősfogadás. 2. Jézuska az ovodában.

A nagy szellemek találkoznak.

(Főtisztelendő Verdier (Verdié) generális atyától.)

Ezt a pár szót boldog Lujza anyánk vigiliáján intézem kedves nővéreimhez. Róla akarok beszélni.

Egy ismert közmondás szerint: „A nagy szellemek találkoznak.” Ez még akkor is igaz, ha e szellemek életútja különböző. És most bizonyára boldog Lujzára és szent Vincére gondolnak, kedves nővéreim. De nem találták el, legalább egyelőre, nem.

A két nagy szellem, akikre célok: az egyik avilai szent Terézia, a szemlélődő élet képviselője, a másik Depaul szent Vince, a tevékeny élet tökéletes megvalósítója.

Nemrég olvastam valamit, és vártatlanul akadtam rá e két nagy szellem találkozására. Halljuk csak szent Teréziát: „Az Úr cselekedeteket vár tőlünk. Azt akarja, például, hogy áhitatgyakorlatainkat azonnal abbahagy-